

METEORYT MORASKO – NA TROPIE KOSMICZNEJ KATASTROFY

Witam w Poznaniu. Dzień to będzie niesamowity.

Tylko Ty, ja i meteoryty.

Na parkingu przy ul. Meteorytowej 1 jest początek tej przygody, przy tabliczce z napisem REZERWAT PRZYRODY

„— — —”.

Już nazwa sugeruje, że tematem tej wyprawy będą dziś kosmiczne sprawy.

Tu unikalne miejsce badawcze się znajduje, gdzie skutki kosmicznych katastrof się analizuje.

Ten ważny element historii Poznania uzupełniający, ciekawy jest i fascynujący.

I atrakcję turystyczną stanowi niemała.

Zabiorę Cię więc na wycieczkę wspaniałą, podczas której masz zadanie,

którym jest uważne tekstu

i informacji czytanie,

tych w queście umieszczonych

i na tablicach po drodze spotkanych,

oraz poprawne rozwiązywanie

zagadek przeze mnie przygotowanych.

Jako przewodnik będę

wciąż przy Tobie blisko.

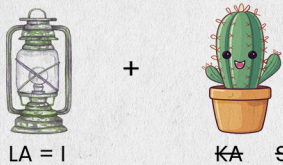
Wiedz, że byłem oficerem.

Później zdradzę swoje nazwisko.

Oprowadzę Cię wzdłuż zespołu

kraterów niemałych,

w wyniku spadku meteorytów powstałych, czyli .

którym nazywamy ciała kosmicznego uderzenie w obiekt astronomiczny, na przykład w Ziemię.

Różnorodne są konsekwencje zderzenia takiego,

w zależności od rozmiaru i prędkości ciała uderzającego,

od krateru powstania – co jest logiczne,

po globalne zmiany klimatyczne i geologiczne.

Meteoroid kilka tysięcy lat temu spadając,

wchodząc w atmosferę, uległ fragmentacji, doprowadzając

do powstania deszczu meteorytów żelaznych, największego w Europie centralnej, oraz szeregu kraterów do tego.

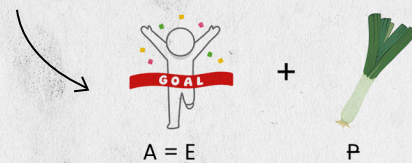
I tu małe wyjaśnienie się należy,

gdzie różnica w tych pojęciach leży.

Meteoroid to małe skalne lub metalowe ciało,

w przestrzeni kosmicznej poruszające się śmiało.

— — zaś jest zjawiskiem świetlnym,

w atmosferze Ziemi występującym,

spowodowanym przez meteoroid w tę atmosferę wpadający.

Zjawisko to z Ziemi oglądane,

„spadającą gwiazdą” jest nazywane.

Meteoroid natomiast, co podkreślam z akcentem,

jest meteoroidu fragmentem,

który podróż przez ziemską atmosferę „przeżył”

i w powierzchnię naszej planety uderzył.

Odkrycie tutaj pierwszego meteorytu na 1914 rok jest

datowane.

Kolejne z nich do dziś są odkrywane.

I tak w temat wprowadzony troszeczkę,

rozpocznij swoją wycieczkę.

Przejdź ostrożnie po pasach na drugą stronę drogi i od razu

pójdź nieco w głąb, do tablicy i głazu.

Przeczytaj uważnie tekst tam zamieszczony.

Zapisz, ile waży największy znaleziony

odłamek meteorytu naszego.

Około kg wynosi ciężar jego.

Na kamieniu obok tablicy zagadka się chowa.

Ile lat żył przewodnik, o którym tam mowa? .

Idąc ścieżką przy głazie, za jakiś czas uwagę skup,

wypatrz czerwoną tabliczkę z orłem i napisem

— — — oraz energetyczny stęp.

Za nimi skręć w stronę, po której się znajdują.

Zatrzymaj się przy kolejnej tablicy, gdzie oczekują

inne ważne i ciekawe wiadomości.

Musisz je przestudiować dokładnie i w całości.

Podstawowe pojęcia już wcześniej poznałeś.

A czego częścią może być meteoroid? Zapamiętałeś?

Tak, — — lub — —.

Pozostałej części tekstu też Ci nie odpuszczę niestety.

Możesz się dowiedzieć podczas tego spaceru,

jak nazywa się faza powstawania zagłębienia krateru –

— —.

Krater, który widzisz, jest najbardziej symetryczny. Daję słowo,

że zalewany jest wodą okresowo,

dlatego wewnątrz niego dużych drzew brakuje. Tu nie pożyją,

bo w takim środowisku ich korzenie gniją.

Ścieżka, co nią kroczysz, do miejsca Cię doprowadzi,

które kilka kosmicznych tajemnic zdradzi.

Oto kolejna z tablic — — —.

prezentuje.

Na niej też na moje pytanie odpowiedź się znajduje.

Rzucić okiem na tablicę jeszcze raz się przyda.

Jaką nazwę nosi umieszczona tam 33-kilometrowa planetoida?

— — .

Dalej w górę ścieżką maszerujesz, ciekawością wiedziony.

Ten napotkany krater wodą jest wypełniony.

Wszystko to interesujące i rzekłbym „odlotowe”.

O! Są nawet tarasiki widokowe.

Jednak idź dalej ścieżką, do czasu tego,

aż dotrzesz do miejsca wiedzy pełnego.

Wiele jest tablic tu eksponowanych, lecz skup się na tych z meteorytami związanych.

Na jednej z nich podpowiedź do rozwiązania zagadki się

znajduje.

Szukaj więc, a ja zapytuję,

co jest powodem, że ziemskie kratery szybszej erozji ulegają,

niż te co na innych ciałach Układu Słonecznego powstają?

— — — .

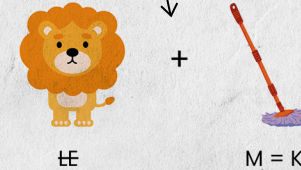
Tu, w ramach ciekawostek, informuję gości,

że ten krater ma 110 m szerokości i 10 m głębokości.

Ruszać ścieżką przed siebie i żółtym szlakiem się kieruj.

Gdy przy ścieżce stary — — badawczy dostrzeżesz, dalej

długo maszeruj

przed siebie do rozwidlenia. Tam skręć w prawo, co sprawi,

że gdzieś betonowa studnia się pojawi.

Nadal maszeruj trasą wskazaną,

aż ujrzysz w pobliżu kładkę drewnianą.

Wejść na nią. I znów tablica się ukazuje,

która inną od przewodniej tematykę proponuje.

Wypisz ptaki na niej umieszczone

— — i — — .

Tu wczesną wiosną wszystko jest wodą wypełnione.

Stąd ta pomocna kładka wielką rolę ma do spełnienia.

Wróć teraz do rozwidlenia,

przy którym studnia się znajduje.

Przed siebie, jakby w górę, dalej iść proponuję.

Na następnym rozwidleniu w stronę budynków się kieruj

i ku kolejnym tablicom maszeruj.

Jedną z nich już wcześniej spotkałeś na swej trasie,

ale z drugiej z pewnością wyczytać da się

informacje jeszcze nieujawnione w tym queście.

Meteoroid Morasko, to meteoroid — — —
dowiedziałeś się wreszcie.

Ciężki niezwykle, jak wszystkie tego typu obiekty

o pochodzeniu kosmicznym,

o spójnym składzie mineralnym i chemicznym.

Głównie z minerałów żelaza i niklu się składa.

Tylko 4,5% żelaznych meteorytów na ziemię spada,

lecz dosyć łatwe są do znalezienia

ze względu na ciężar i rdzawy kolor kamienia.

Idź, jak żółta strzałka wskazuje.

Zaraz na ścianie nazwa — — — się ukazuje.

Idź dalej. I znów tablica. Zatrzymaj się tu.

Z niej poznasz całą historię znalezisk tego meteorytu.

Jesteś wystarczająco blisko,

by poznać też moje nazwisko.